

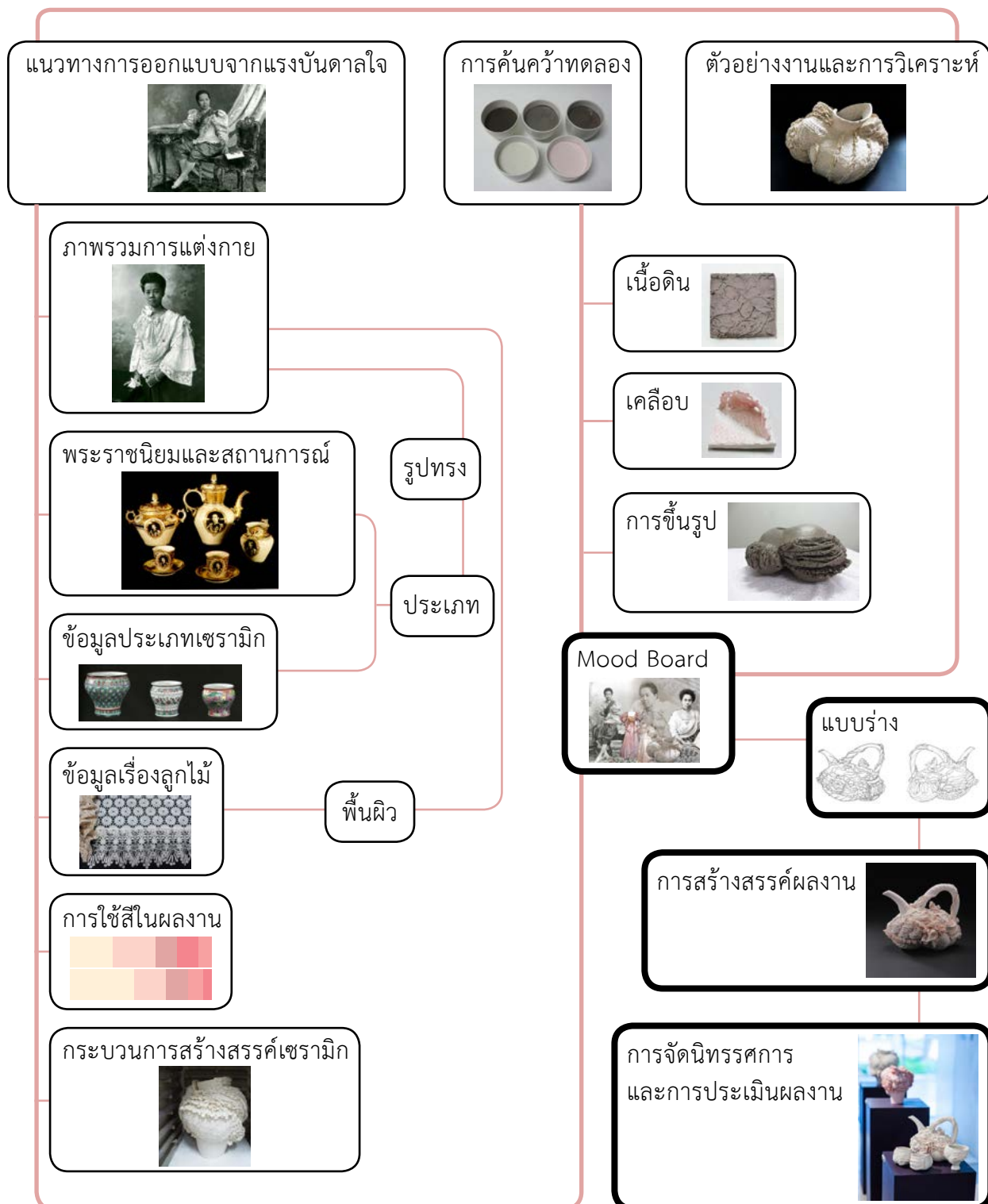
บทที่ 8

สรุป

การวิจัยเรื่องการออกแบบลูกไม้เซรามิกจากเครื่องแต่งกายสตรีไทยสมัยรัชกาลที่ 5 - รัชกาลที่ 7 มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหารูปแบบใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงานเซรามิกให้มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ในระดับภูมิปัญญาของชาติ โดยคำนึงถึงการประหยัดต้นทุน พลังงานและเวลา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการเซรามิก และทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นคุณค่าในงานเซรามิกที่แสดงเอกลักษณ์และเชิดชูแนวความคิดของวัฒนธรรมไทยในด้านการแต่งกายและเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการใช้ผ้าลูกไม้เพื่อออกแบบตกแต่ง ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้หลายรูปแบบ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้กับกระบวนการทำงานลูกไม้เซรามิกได้สมกับที่ตั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

การออกแบบลูกไม้เซรามิกจากเครื่องแต่งกายสตรีไทยสมัยรัชกาลที่ 5 - รัชกาลที่ 7

การทำงานลูกไม้เซรามิกนับว่าตัดขั้นตอนในการเคลือบและเผาได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากไม่จำเป็นต้องใช้เคลือบสีและไม่ต้องเผาติดก่อนเคลือบ ขั้นตอนการตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้สามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างหลากหลายในเรื่องเทคนิคการเย็บซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะของผู้ทำ ซึ่งจะทำให้มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อนหรือเรียบง่ายได้ การใช้ดินที่เหมาะสมมีความสำคัญมากเพื่อให้เนื้อดินเกาะติดผ้าลูกไม้ได้ดีไม่ร้าวแตกดังนั้นจึงต้องทำการทดลองก่อนทำงานเสมอ ข้อดีของการใช้เทคนิคลูกไม้เซรามิกคือ นำไปซ่อมแซมผลงานที่เผาแล้วร้าวแตกได้ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานเซรามิกแบบอื่นได้

ในการทำวิจัยฉบับนี้มีปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

8.1 ด้านข้อมูล

การอ้างอิงเครื่องแต่งกายในเมืองไทยหาหลักฐานได้ยากทั้งชุดจริงและข้อมูล ซึ่งภาพถ่ายส่วนใหญ่ไม่อาจจะบรรยายละเอียดได้โดยเฉพาะในเรื่องสี จึงแก้ปัญหาโดยการหาข้อมูลด้วยภาพถ่ายชุดจากประเทศในยุโรป ในสมัยเดียวกัน ที่มีการติดต่อกับไทยและนำมาใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์

8.2 ด้านเนื้อดินปั้น

หลังจากที่ทำการทดลองเบื้องต้นไปแล้ว เนื้อดินปั้นที่สั่งมาใหม่มีสมบัติและสีเปลี่ยนไป มีสีดำเข้มขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อสายตาขณะปั้น การขึ้นรูปทำได้ยากมากจึงต้องทดลองดินชนิดอื่น จึงเสียเวลาเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องทดลองกับผ้าลูกไม้ด้วยว่าจะเข้ากันได้หรือไม่ ทำให้กระบวนการวิจัยช้าลงมาก ดังนั้น ก่อนการทำงานจึงต้องทำการทดลองด้านวัตถุดิบ เช่น เนื้อดินปั้นและเคลือบและสำรวจวัตถุดิบไว้ใช้หรือเพื่อวัตถุดิบจากแหล่งอื่น ปัญหาของการทำงานคือเนื้อดินที่ใช้ขึ้นรูปด้วยมือไม่สามารถใช้ทำน้ำสลิปเพื่อชุบผ้าลูกไม้ได้เพราะสีไม่สวย หลุดร่อน ร้าว ลูกไม้ฉีกขาดหลังการเผาในพื้นที่ขนาดใหญ่ จึงต้องใช้ดินอีกชนิดมาทาทับ หากมีดินที่ใช้เป็นทั้งเนื้อปั้นและชุบกับผ้าลูกไม้ได้ด้วยจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด และการขึ้นรูปมีหลายวิธีซึ่งแต่ละวิธีก็เหมาะกับดินแต่ละแบบ ดังนั้นจึงต้องทดลองและแก้ปัญหาตลอดเวลา

8.3 ด้านผ้าลูกไม้

การใช้ผ้าลูกไม้ตกแต่งเป็นระบายยื่นออกมาโดยไม่มีโครงรับน้ำหนักอาจมีการยุบตัวหรือทรุดลงหลังการเผา จึงต้องเพื่อให้ลูกไม้ให้พองฟูกว่าปกติขณะตกแต่งและแก้ไขแบบไม่ให้มีส่วนที่ยื่นออกมาเกินไป

8.4 ด้านการเผา

การเผาลูกไม้เซรามิกจะมีวันและกลืนที่ฉุน ช่วงอุณหภูมิประมาณ 250-400°C เมื่อผ้าลูกไม้เผาไหม้เป็นควันระเหยออกจากเตาจะมีกลิ่นเหม็นมากและมีควันสีขาว จึงต้องหลีกเลี่ยงไม่อยู่ใกล้ห้องเผา แต่ระยะเวลาดังกล่าวจะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดเตา จำนวนและขนาดชิ้นงานในเตา ห้องเตาเผาควรระบายอากาศได้ดีเพื่อช่วยระบายกลิ่นและควัน

การเผาที่อุณหภูมิขึ้นไม่สม่ำเสมอจะส่งผลต่อการทรงตัวของลูกไม้และการบิดเบี้ยวของรูปทรง ดังนั้นควรทดลองการเผาในช่วงอุณหภูมิบวกลบประมาณ 10 องศา และงานที่เป็นชุดหลายชิ้นควรเผาเตาเดียวกันเพื่อให้ได้ลักษณะเคลือบ สีและการหดตัวที่เหมือนกัน

สิ่งสำคัญในการทำวิจัยฉบับนี้คือ การค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบพร้อมกับการทดลองค้นคว้านวัตกรรมขึ้นรูปและเทคนิคต่างๆซึ่งสามารถนำไปประยุกต์และต่อยอดใช้ในงานเซรามิกลักษณะอื่นได้

การนำแรงบันดาลใจจากเครื่องแต่งกายสตรีไทยสมัยรัชกาลที่ 5 – รัชกาลที่ 7 มาออกแบบทำงานลูกไม้เซรามิกนับว่าได้ผลที่น่าพึงพอใจ ได้แสดงเอกลักษณ์ของผลงานและเชิดชูวัฒนธรรมไทยสมบัติที่ตั่งวัตถุดิบประสงค์ไว้